

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

ПРЕТПЛАТА ЦЕНА:

Месечно 3 франка, тромесечно 9 франка, годишње 36 франка

ЦЕНА ОГЛАСИМА:

Сваки оглас 0.20 фран. од петогог реда, већи огласи по погодно. Новац се подноси државним и комисионим и дипломатским властима.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

Пошту слази преко Краљ. Срп. Генерал. Консулата у Солуну.

УКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Став редакције Колонбо улица бр. 33 Salonique

Поједили бројеви се могу добити у Солуну код агенције „Друштво грчке штампе“ улица Булгаронтоу бр. 5, близу главне поште.

ПРОМЕНЕ У КАБИНЕТИМА

Два важна догађаја, који су изазвали велико интересовање Савезничких политичких и војних кругова и опширне коментаре целокупне светске штампе јесу одступање руског министра председника г. Штурмера и оставка енглеског премијера г. Асквита.

Док су непријатељски листови покушали да ове догађаје искористе на своју руку, подмећући г. Штурмеру тенденције засебнога мира а г. Асквиту нерасположеност за енергичније вођење рата, Савезничка и неутрална штампа гледа у овоме само повећање одлучности и решености Русије и Енглеске, да се рат постави до краја по цену ма и највећих жртава.

Разлози, који су изазвали пад г. Штурмера нису још довољно познати јавности. Међутим, зна се толико, да је његово одступање проузроковао г. Милуков, шеф кадетске странке, нападајући у Думи енергично његову политику и тражећи, да се на његово место доведе много енергичнија и одлучнија личност. Долазак г. Трепова за председника руске владе, изгледа, да је потпуно задовољио кадете. Руски листови пропратили су његово наименовање са великим задовољством и много наде. Г. Трепов је познат као огорчени непријатељ немштине, и његове прве изјаве у Думи довољна су гаранција, да ће Русија по сопственим речима свога новог премијера „мобилисати све своје људе и сву своју имовину, да што пре дође до дефинитивне победе“.

Оставка г. Асквита, како се чини, изазвана је извесним политичким чињеницама унутрашњег реда. Она је логична последица иступању Лојда Џорџа из кабинета г. Асквита. Један од разлога оставке Лојда Џорџа, изгледа, било је питање савета британског ратног савета. Између г. Асквита и Лојда Џорџа избиле су извесне диференције, мање више формалног карактера, које су остале неизглађене. У главним

питањима односно вођења рата постојала је и постоји и данас потпуна сагласност у погледима г. Асквита и Лојда Џорџа, о чему уосталом најбоље сведоче њихове многобројне, готово идентичне изјаве пред парламентом или у клубовима. Непријатељ је наравно одмах похитао, да и овде извуче неке по себи повољне закључке, који су потпуно неосновани.

До овог тренутка министарска криза у Енглеској још није дефинитивно решена. Политички клубови у Лондону држе стално седнице и дискутују о кризи. Из изјава свих шефова политичких група избија јасно чврста и непоколебљива одлука, да се на челу новог министарства стави човек, који истовремено ужива најшире поверење народних маса и располаже највећом енергијом за мобилисање свих могућих британских напора и наставаљање рата до коначног слома Немачке. Лондонска штампа пледира за Лојда Џорџа, у коме гледа таквога човека. Извесни политички кругови предлажу Бонара Лоа, који се сматра политичарем исте енергије и промишљености, која се једнодушно признаје Лојду Џорџу. Међутим, у ствари је све једно, који ће од ове двојице узети крму Велике Британије у своје руке. И један и други изјавили су, да ће се примити образовања владе, али заједнички.

Према овоме, министарска криза у Енглеској очевидно је само једна нова и велика манифестација одлучности Енглеске, да своје напоре развије до врхунца и да рат настави до триумфалног краја, као што је исти случај и са заменом руског премијера г. Штурмера јучним германофобом г. Треповом. Пустимо наше непријатеље нека из ових догађаја извлаче какве хоће закључке, ми можемо бити потпуно задовољни овом најновијом манифестацијом решености Русије и Енглеске, да рат наставе до потпуне победе, по цену највећих напора и жртава. Она је

поред тога један доказ више, да ће њени напори бити форсирани и да ће ратни догађаји узети бржи темпо и довести у скорој будућности до мира крунисана сјајном победом.

ГРЧКА ШТАМПА

„Неа Егас“. Најзад се испуни жеља германофила. Од јуче се атинска држава стварно налази у ратноме стању према Силама из Споразума. Ако још није обнародован указ о општо мобилизацији, а оно је обнародован други, којим се допушта добровољцима да се уписују у војску. Јуче део дан стотинама резервиста старца и младца, додизали су ради уписа и студања у редове војске. Упоредо с тим једнаеста дивизија отишла је из Атине и сконцентрисала се на линији Амаруса—Менади—Хасија, намећени су топови по брдима која господаре Атиком, наредбе су се укрштале, аутомобили су јурирали улицама које воде у касарне. Рецију, јуче је све показивало да се нешто врло крупно дешава. И то нешто, то је објава рата од стране атинског стања Силама из Споразума.

Познати су разлози који су нагели атинску државу да већ отворено извуче мач против оних Сила, којима је грчки народ осећао потребу да долаје реч „заштитнице“ кадгод је требало да изговори њихово име. Атинска држава, која је остала неузбуђена кад је Рупел предаван, кад је својезолно заробљен одвратни Хадопулос, кад је бугаризирана Кавала, Драма и Серез, кад су торпизирани грчке лађе, када су умрале толике невинне жртве кајзеровах гусара, када су изноршени открића о предајци утврђења источне Македоније, када је вршено кријумчарење од стране посланика и начелника народоубајце Гунариса у корист Бугара и Немаца, та држава објављује необјављену мобилизацију и уз ма непријављени став према Споразуму. Од јуче међу непријатељима Споразума налази се и Атинска држава (Број од 18 ок. месеца, дана погрома, када су уредништво и штампарија овога листа уништени).

„Естија“. Налазе се на погрешном путу они који можда искрено говоре о преговорима који се тобоже воде ради измирења Старе Грчке са стањем Нове Грчке. Међу њима нема дохирне тачке нити у схватањима спољашње политике нити у схватањима унутрашње. Једно стање верује да је место Грчке поред

Савезника из Споразума и организује одбрану против Бугара, и бори се за признање грчких права и остварање грчких тежња. А друго потчињава свако грчко схватање и обавезу сулудим ма штањима о немачкој победи, и предаје Македонију Бугарима, и напушта Грке у Малој Азији да буду потпуно уништени. Једно хоће да грчки варош буде суверен а краљ да буде први слуга Устава. А друго хоће да краљ буде господар Устава и регулатор спољашње политике.

Јав између њих постаје провалија. Никакав додир у својашњим схватањима, никакав сусрет у уставним обавезама. (Бр. 8126) Сол. Луј

ДОГАЂАЈИ У АТИНИ

Терор и инвизиција ројалиста

Многобројни путници, избегли из Атине стигли су синоћ у Солун из Пиреја. Према њиховим исказима у Атини не влада терор, већ права инквизиција Претрели и хапшења венизелита настављају се стално. Према познатим обавештењима, атинска влада ухапсила је преко 300 либерала. Одржава се вест, да је бив председник општине г. Венакис, за кога је било погрешно јављено да је потпуно, предат војном суду и оптужен за великадају. Исти је случај са генералом Коракасом и директором Естије г. Адонисом Кирисом.

Према другим вестима, атинска влада допустила је венизелитичким листовима излажење.

Проноси се глас, да су официри атинског гарнизона одлучили, да прогласе Константина апсолутистичким владарем.

Атинска влада ставила је до знања савезничким посланицима, да се сви њихови бегунци из Атине могу без страха вратити у Атуву.

„Неа Имера“, која односи рекорд у клеветанама, јавља, да су прошле среде приливком претреса у кући г. Венизелоса нађене две кожно горбе, пуне компромитујућих писама. Исто тако нађен је шлем са иницијалима Р. Р. А.

Истоветан шлем био би, према овом нађен и у стану генерала Коракаса. Генерал је, као што смо горе рекли оптужен за великадају. Прошле среде он је имао да даје одговор истражном судији Меиндангсу. У својој одбрани генерал Коракас је протествовао против оптужбе тврдећи да није имао никад антиди настичких намера.

„То није никаква кривица, рекао је генерал, имати исте идеје као узвишени шеф либералне странке, г. Венизелос. Злочин је, што сте ви учинили према наро

ду. Ви ме можете убити, ако вам је воља, али ће историја осудити вашу злочиначку дела.“

Каквим се све средствима служи ројалистички листови у својим интригама и клеветанама, показује најбоље следећи случај. Последњег уторника, један ројалистички лист објавио је ванредним издањем вест, да је у Солуну г. Венизелос ухапшен од Савезника (!!) А ухапшен је вели поменути лист, зато, што је шеф провинцијске владе издао Споразум. Према овоме, закључује он после овога хапшења нема сумње, да се постигне споразум између краља и сила. Ово ванредно издање продавано је улицама са узвицама: „Хапшење Венизелоса! живела Бугарска!“ „живела Немачка!“ Наскоро пак изиђе ванредно издање другог листа и демантова ову вест.

РАТНИ БИЛАНС

Операције у току 1916. год.

Њујорк, 27. нов.

„Чикаго Дејли-Њус“ резимира операције за време 1916. године. Карактеристика 1916. године је што су Немци изгубили иницијативу борбе и претрпели прави пораз у стратегијским концепцијама, на свима фронтима, изузев против незнатног непријатеља Румуније.

У почетку 1916. године Берлин је мислио да је Русија неспособна за даљу акцију, да Енглеска није тако страшна, и да је само Француска остала за акцију. Немачка ће учинити сав свој напор против најјачег од савезника, против Француске. Нама је познат потпун пораз тога плана на Вердену благодаречи хероизму гренадира и вишој француској команди.

Лист истиче да су се Енглеска и Русија спремале за офанзиву док се Француска победоносно борила на Вердену. Док су Немци са огорчењем нападали верденске тврђаве, трошећи бескорисно најбоље снаге, дотле је Брусиллов заробио 400 хиљада војника и освојио 10.000 кв. кил. са Буковином. Италијанске трупе, у једној славној офанзиви, заузеле су Горицу и заробили хиљадама војника. Енглеске су трупе биле у покрету на фронту Соме а француска војска заузела је на том

фронту више земље и заробила више војника него што су Немци добили у своме нападу противу Вердена.

Рад „Обавештајног Одељења“

Објавили смо пре непуних месец дана, оснивање овог одељења и отпочињање рада у њему. Сада смо у стању дати извештај о досадашњем раду његовом и о користи, коју је за кратко време рад у овоме одељењу пружио нашим војним обавештајцима на овоме фронту и избеглицима нашим у Солуну и околини. Енергичним радом на овима пословима у овоме одељењу и поред многих техничких и материјалних сметњи, успело се, да се за непуних месец дана среди ово одељење тако, да је сад већ у стању пружити свакоме своју услугу у погледу обавештења о заосталим породицама у Србији, слање новца у Србију и свега што у вези са овим стоји. Исписани су на картоне и сређени азбучним редом око 25.000 разних извештаја из Србије до сада објављених у „Српским Новинама“ и „Београдским Новинама“ и неких се може одмах на свачије тражење пружити потребно обавештење.

На овај начин, до сада је ово одељење испослало нашим војницима и избеглицима велики број извештаја, које су они тражили дописним картама, писмима или усмено и тиме им дала могућност, да тачно сазнају да ли од својих породица из Србије имају извештај или не. Из досадашњих јављања овом одељењу види се да је велики број наших војних обавештајца и избеглица, који нису знали, да имају оваквиз извештај а из карата и писмама видели смо, да је велики број њих био готово у очајању што о својима никаквог гласа не могу добити. Већем броју тих лица ишањени су извештаји и одмах им упућени.

До сада је из овога одељења послато за Србију, у овом одељењу исписаних преко 5000 извештаја, која су дописним картама, писмима или усмено достављана и саопштavana овом одељењу. Ова извештаја се не штампашу преко наших овдашњих листова; јер за то нема

потребе, пошто се исписани одмах шаљу за Србију. Али, да би она, који су на овај начин послали свој извештај овом одељењу, знали да је послат њихов извештај у Србију, одмах се у своме извештају, који као додатак уз „В. Србију“ издаје, објављује имена оних члва су извештаја за Србију послата.

За овај мах, отежано је одељењу овоме, услед техничке немогућности да свој извештај може више пута недељно издати дакле, одмах чим извештаје из Србије добије. Стога је за сада и ограничено да се овај извештај једанпут недељно издаје, али су предузете потребне мере, да се омогући издавање његово одмах и у онолико пута како извештаји из Србије стижу без задржавања. На тај ће се начин до ових извештаја моћи до сада најбржим путем дозавити.

Преко овог одељења за ово кратко време послато је за Србију око 140.000 драхми, што је све одмах свакога дана предавано овд. Делегату Министарства Финансија, ради испошљаја у Србију. На овај начин дата је могућност нашим војним обавештајцима и избеглицима, да новац својим породицама у Србији, шаљу најсигурнијим путем и осигурани, да ће исти бити предат, а у случају непредаје да ће тај новац њима бити враћен. Слање овога новца депешама није до сада одељење практиковало пошто се у томе довољна сигурност у брзини којом треба депеша да ике није налазило, а за депешу би се морале знатне таксе узимати, чиме би се штетили они, који би на овај начин новац слали.

Оснивањем овога одељења у Солуну и развијеним радом у њему, отпочело је у многоме задовољавање једно од прешнијих потреба наших војних обавештајца на овоме фронту као и избеглица, који се овде налазе, да им се омогући веза са породицама и сазнање о њима заосталим у Србији и ових о овима, који се ван Србије налазе. Оснивањем овог одељења, од стране господина министра унутрашњих дела, учињена је једна од највећих и најважнијих услуга и помоћи које је држава могла пружити војницима и избеглицима у Солуну, што се види из свакодне преписке, која се овоме одељењу нарочито са фронта нашег упућује, па ће се настати да се рад овај у свему помогне у даљем развијању.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са солунског фронта

— француски коминике —
Солун, 27. новембра.

Пошто се је време пролетшало, отпочела је јуче борба на целом фронту око Битоља.

Француски коминике

Париз, 27. нов.

У Шампани Французи су у једном изненадном нападу имали успеха у области Месима. Они су продрили у немачке ровове, уништили галерије и mine и довели доста војника.

На левој обали Мезе јача артиљеријска борба у области које 304.

На осталом фронту обична канонада.

— Солунски фронт (задоцнио) Доста јача артиљеријска борба на разним тачка фронта. Рђаво време још траје.

Енглески коминике

Лондон, 27. новембра.

Јуче ујутру енглеске су трупе извршиле напад на непријатељске ровове у близини Невила Сен Васта и Сушеа, прачиниле непријатељу врло тешке губитке и заплениле матралезе. Енглески рововски топови бомбардовали су са успехом непријатељске линије северно од Плуестера и источно од Араса. Непријатељска је артиљерија била мање активна јуче изузев на сектору код Ипра, Басеа и западно од Л Сача.

Руски коминике

Петроград, 27. нов.

Западни фронт. — Близу шуме Пеликани јужно од језера Дразвајати оборен је један немачки аероплан који је био у наше линије.

Јужно од Поморјани, у области села Кохуни наше су извиднице уништиле гвоздене жице и напали су једну непријатељску заштитницу. Неке су војнике поубијале бајонетима а неке су заробиле.

У области Свистелники, наше су извиднице вршиле извиђања.

На Карпатима борба око једног брда на 5 врсте јужно од Лаборника утишала се и наше су се трупе повукле у ровове.

Румунски фронт — Западно и јужно од Валспутни ми смо напали непријатеља и естисли га са два вуса, заробивши више од 500 војника 10 официра, 6 матралеза, 2 машине за бацање бомби и је-

дан топ. На 5 врсти југо-западно од села Султе непријатељски напади приморали су наше трупе да евакуишу један вис који су раније заузеле. Ми настављамо наше напредовање дужином обала реке Чебенаша.

У Влашкој, румунске трупе, под јаком пресијом непријатеља, повлаче се на исток. Према томе, наше трупе које се налазе на левом румунском крилу, повлаче се такође.

Италијански коминике

Рим, 27. нов.

На фронту Тријента артиљеријска борба интензивнија у зони долине Ализе. Благодарени на шем тачном гађању, разјурили смо једну велику комору у покрету на падњини северо-западно од брда Санте.

На фронту Јулијанских Алпа осредња артиљеријска акција.

Рђаво време и даље траје на целом фронту.

Бомбардовање турских логора

Лондон, 27. нов.

„Вер Офис“ саопштава, да су б енглеских аероплана бацили 21. новембра пола тоне експлозива на турске логоре причинивши озбиљне штете.

Изгубљена оклопљача

Париз, 27. нов.

„Х. Фасова“ агенција јавља, да је оклопљача „Сифранс“ која је пошла пре десетак дана из Гибралтара за Исток изгубљена. Она је, изгледа, претрпела бродолом, коме су узроци непознати. (Радио).

ДРЖАЊЕ ГРЧКЕ

— Схватане швајцарског јавног мишљења —

Берн, 27. новембра.

У своме уводном чланку „Газет де Лозан“ критикује политику Споразума према грчкој и вели:

„Швајцарски народ, са својим солунским разумевањем ствари, разумео је одмах, да је у Грчкој питање унутрашњег сукоба између народа и краља. Веран својим демократским традицијама, швајцарски народ стао је на страну грчког народа, а против краља. Г. Венизелос. Крићанин, творац највеће Грчке учинио му се ква-

лификованији за остварење народних тежњи, него Данац Константин. Он је знао, да је континентална Грчка увек била најмања део јелвинизма. Он зна да нас, да највернији израз јелвинизма ваља тражити не само на острвима и обалама Мале Азије, већ и грчким колонијама у иностранству. А ове колоније, као и становништво острва на страни су г. Венизелоса.

Зато се швајцарско јавно мишљење није убуђивало акцијом гарантних сила Грчке. Ако се има чудити нечему, то је што се Споразум дао тако дуго обманљивати од краља, који је под маском тобожње неутралности створио у Атини главни штаб немачке сумаренске акције у Средоземном мору и центар шпијунске против Споразума. Из Атине су достављани сумарним покрети енглеских и француских лађа. Код Немаца покушавају да нас побуде и раздраже против мера Споразума у Грчкој, они злоупотребљују само нашу наивност.“

Америка и Немачка

— Односи се онег затему —

Вашингтон 27. нов.

У последње време немачки сумарени потопили су више пароброда, који су преносили мирне путнике. То важи нарочито за торпедовање прекоокеанског брода „Арабије“ који је потопљен 23. ов. мца без претходног извештаја, и ако је на њему било 437 мирних путника, од свих 199 жена и деце. Поводом овог противправног поступка од стране немачког сумарена влада Сједињених Држава упутила је немачкој енергичну протестну ноту.

Немачка влада послала је одговор, који садржи кроз фантастичне изјаве. Командант сумарена тврдио је онег, да је видео на торпедованој лађи 4 групе Кинеза као и друге луде у неким народним костимима у боји. Према томе он је закључио, да лађа превози раднике или војнике, каквих је врло много у позадини иза непријатељског фронта Немачке. Командант додаје, да на лађи није приметио ниједну жену и ниједно дете.

Ова циничка немачка нота кроз провадна и удешена изазвала је велико оторчење код америчког јавног мишљења. Листови нападају Немачку и траже од владе е-

ФЕЛТОН

Е. Доде

У царској палати у Берлину

Једне вечери прве недеље месеца новембра 1912 године цар Вилем и царица привредили су концертат у част данскога краља Христијана II који је маја месеца исте године ступио на престо после свога оца Фридриха VIII. Скуп је био одабран и елегантан. На концерту су присуствовали царске и краљевске личности, елита људи и дама кој су припадали аристократском берлинском друштву, виши и хворски чиновници и страни посланици на берлинском двору. Ова светковина, и поред свога сјаја изражавала је интиман карактер. У току забаве пошто је музика престала за неколико моментата ради одмора, гости напуштајући сваја места, стварали су мале групе, кроз које су цар царица из задовољства шетали. Посланици су се наместили у круг, чекајући да им цар говори. Не потраје дуго он се приближи њима. Заузеће вароши Једрена које је уз кооперацију храбрих српских трупа, постигла бугарска војска, био је предмет разговора између дипломата. Дискусија по свом предмету била је, природно врло жива. Цар са своје стране, био је нарочито убуђен. У о сталом кајзер је био такве природе да је врло брзо мењао миш-

љење и одхођење под утицајем догађаја. У овој групи дипломата посматрали су нарочито турског посланика на берлинском двору Османа Низими пашу. Знало се да му је цар указивао на рочиту пажњу.

Посланик, суморан и нерасположен, пажљиво је слушао коментаре суверена, који му се наравно нису допадали, јер је Вилем нарочито истицао важност пораза који је Турска војска претрпела у Траквији.

Кајзер, обраћајући се турском дипломати нагло рече: „Залста, мој драги посланиче, за Турску нема места у Европи. Турцима не остаје друго, до да пређу с оне стране Босфора.“

Ове су речи јако изненадиле све присутне. Турски је посланик посгао блед, узрујан али се

је уздржао гледајући своје колеге као да је хтео да их узме за сведике за понижење које је претрпео.

Кајзер је био моментално дирнут последицом његових речи али се брзо прибрао и хладнокрвно напустио групу.

Код апсолутистичких владалаца овакви су поступци урођени кад желе да испоље своје незадовољство.

Није ово једини пример овакве природе који има да се наведе под управом Вилема. Сви сумане више слични и оправдани у околностима и приликама у којима су се дешавала. Али увреда коју је Кајзер нанео турском посланику нема извиниња. Она је један доказ више његове гордост и надутоости које га држе у уверењу да му је све дозвољено а међу тим то је последица по-

квареног васпитања. За њега се говори да је најневаспитанији човек у царевини

Овакво његово понашање било је изненађавајуће јер је штатно Турску и њене интересе. Још за време владавине Абдул Хамид он се је приближио Турској и везе су постале врло срдачне.

Али после револуције у Цариграду 1908. године оне су одједан пут узеле са свим други карактер не желећи да остане веран политичком систему Султана који су младотурци преиначили.

Али мало довије ове две царевине почеле су се поново приближавати. Енвер паша и његови пријатељи постали су већи германозфили него Абдул Хамид.

Турска влада, пошто је пристала да буде васал Немачкој,

вергије мере против немачких насила. По свему пак изгледа, да влада Сједињених Држава неће ништа предузети, док не прикупи тачне и поуздане податке.

Енглеска мин. криза

Немци су с правом узнемирили Берн, 27. новембра. Рајнише Вестфалише Цајтунг пише: Промена министарства у Русији и Енглеској значи да ће се рат водити до краја. Ми треба да разумемо да рат почиње да се приближава бурној фази.

«Биргер Цајтунг» социјалистички лист у Бремену, пише такође да промена енглеског кабинета значи да се Енглеска решила да чини све што је могуће да се рат корисно заврши. «Везер Цајтунг» пише: Ми морамо очекивати да се у Енглеској образује триумвират или нешто што је томе слично што ће представљати неукротљив дух, очекивати која је решен на отпор и на борбу до краја.

БОРБЕ У РУМУНИЈИ

— Коментари штампе —

Лондон, 27. новембра. Војни критичар «Дејли Њуса» пише: У току бораба у Румунији од 17. новембра до пада Букурешта Румуни су изгубили свега 20.000 заробљеника. Иза од бранбене линије, која иде од Фоскади до Галца Румуни ће се задржати и спојити са Русима.

«Вестминстер Газета» пише: Пад Букурешта губи важност, пошто су Румуни одавно испољили намеру, да не бране варош. Борбе на Аргесу и ка северу и мале су за циљ добијање потребног времена, да се одржи слободна желез. пруга, којом се румунске снаге повлаче ка северу. Овај циљ је постигнут. И ако се Румуни повлаче, општи положај њихових трупа остаје непромењен.

«Тјмс» пише: Непријатељски успеси северно од Дунава су без важности. Букурешт је пао, али не у техничком смислу речи, пошто је варош евакуисана у реку. Било је снажних борби, али су браниоци Румуније избегли пораз и Немци морају још рачунати са Румунијом. Румунске трупе крећу се сад у предео, одакле ће моћи дати већи отпор. Зато Немци врло уздржљиво

говоре о румунској кампањи саесни унутрашње ситуације у Немачкој. Плен у Румунији је незнатан. Немачки коминики пријављују да су на много места депони уништени. Кад са временом прође утисак инвазије Румуније, видеће се да је Немачка постигла успех, који скрива у себи знаке слабости и исцрпености. Ток румунске кампање не даје разлога неспокојству.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Делегат наше владе у Паризу.

Према наредби Краљевско Српског Посланства у Паризу и Главног Комесара за Српске Избеглице у Француској, канцеларија Делегата Владе пресељена је у зграду Краљевско Српског Генералног Консулата у Марсељу у Rue Beauvaи бр. 5

Из канцеларије Краљ. Српског Генералног Консулата у Солуну на дан 26. новембра 1916. године, бр. 3471.

Приход са концерта.

На прекјучерањем концерту приређеном за бадњак рањеника источне војске пало је 9.193.50 франака. По одбитку трошкова у износу од 438.50 франака, чист приход од 8.755 франака предао је приређивач концерта г. Бенц генералу Сарају.

Пријатељима наших ђака.

Познато је да се наша деца на матурантском курсу и у гимназијама по Француској муче због оскудице у школским уџбеницима. Један пријатељ просвете купио би за њих по умереној цени ове уџбенике: Математику (за више и ниже разреде), Физику за више разреде, Историју општу, Историју српску, Теорију књижевности, Вукова Дјела, Речнике и све друге школске књиге. Ко има таквих књига и жељи да овој племенитој намери изађе на сусрет, нека се што пре обрати с понудом и условима: Николи И. Бркићу, новинару, редакција «Велике Србије» — Солун.

Једна резолуција.

Из Берна телеграфишу: Грчка колонија у Лозани усвојила је следећу резолуцију:

«Болно потресени догађајима у Атини, ми осуђујемо све одговорне чиниоце и изражавамо своја осећања захвалности према заштитним силама Грчке, а на

«Дејли Телеграф» пише: «Стварни фактор војни остаје непромењен. Друга румунска армија повукла се у правцу северноистока, способна за дуги отпор. Молдавија, куда су се Румуни повукли ближе је Русији, која им могу дати јаку помоћ. Немачка има сад дужу линију и мање људи, него што је имала пре пада Букурешта».

рочито према Француској. У исто време, узимамо понизно слободу да замолимо заштитнице Грчке да енергично употребе права, која им дају уговори».

Потрошачка Задруга.

Потрошачка задруга српских избеглица јавља: од 6. т. м. отпочела је продаја петролеума у Потрошачкој Задрузи и то по цене од дин. 24.25 један сандук, 12.25 једна канта, 0.70 један литар све у српском новцу.

Ово се саопштава члановима ради знања.

Позив.

Позивају се све оне српске избеглице које су се накнадно пријавиле ради чланских књижица Потрошачке Задруге да неизоставно предстану Срп. Ген. Конзулату 8. т. м. у 4 ч. по подне ради пријема истих јер после тога рока неће бити више уписани издавања књижица.

Оскудица угља у Берлину.

Телеграфишу из Берна: Према вестима из Берлина, «Базлер Нахрихтен» објавиле су, да је у Берлину завладала таква оскудица у угљу, какве није било од пре 40 година. Поменути лист објављува то недовољним средствима експлоатације и транспорта. Угаљ би лежао вагомалан у рудницима.

Напади се настављају.

Из Лондона телеграфишу: Према вестима из Атине напади се настављају на везизелисте, који се хватају и спроводе улицама везани по четворо, док маса света иде за њима, обасипа их грдњама и плује их.

Пажња публици.

36.г великог саобраћаја по улицама окреће се пажња публици да се држи ових правила: 1) Прелазећи с једне стране улице на другу, треба прво ра-емотрати лево и десно.

2) Ако, пре него што се прелазе на другу страну улице има каква траваја, не треба се вретати даље док се не осмотри добро да каква кола не иду иза траваја.

3) Прелазећи улицу не треба никад трчати па се са полицама вратити.

За породице атинских жртава

Из Париза јављају: Један Грк који станује у Паризу, по имену Константин Ембиркос послао је редакцији «Тана» 5000 франака за породице погинулих marinaца приликом атинских сукоба.

Бегунци.

Јуче су приспели из Париза у Солун око 200 бегунаца.

Блокада.

Блокада обухвата све области Грчке, као и острва, полуострва Еубеје, Занте и св. Мафра. Мање неутралних држава које се налазе у блокванним приобаштима могу изаћи до данас, 27. нов. у 8 часова.

Хапшење.

Подизјевски агента у Солуну ухапсили су једног муслиманина Топ Топ на кога се много сумњало. Претресајући му кућу пронађено је оружје. Топ-Топ је имао код себе једну суму од 3000 турских лира у напиру, која је била ревидирана.

Оскудица угља.

Атински листови јављају да се тамо осећа велика оскудица у угљу. Да не би варош остала без светлости, власти су решиле да употребе петролеум за јавно осветљење. Један комитет преоброб саопштава да ће министри, ради уштеде у светлости, радити од 9.12 и од 2.6.

Благодарност.

Одбору за почек рањеника у Војену дали су прилоге: Г. Александар М. Јовановић, арт. поручник 15 драхми, да се купе понуде за рањенике као на дан његове славе Св. Николе. Г. Владимир Мидор, новинар, 15 драхми за покој душе његовог синовца Божићара, који је славно погинуо у борбама за ослобођење Отаџбине. Г. Љубомир Радовановић, свештеник 5 драхми за покој душе његове супруге. Г. Бошко Марковић, пом. апотекарски 10 драхми за своју славу 3. о. м.

Г. Божићар Риствић, железничар 5 драхми за своју славу 11. о. м.

Г. Борисав Стевановић, инж. капетан 10 драхми.

Г. Љубомир Спасић наредник болн. чете, 5 драхми.

Г. Илија Миковић, железничар 5 драхми.

Одбор у име рањеника најтоплије благодари дародавцима.

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српски авијачан извештај — Солун, 27. нов. 26. нов. артиљеријска ватра и локалне пешад. борбе. Западно од Суходола, савезничке трупе потисле су непријатеља на више стотина метара.

Из француског парламента

Париж, 27. нов. После кратке дебате на јавној седници француски парламент одбацио је са 395 против 117 гласова Тардијанов прелаз на дневни ред, који би садржавао неповремену владу.

Примљен је следећи прелаз на дневни ред: «Парламент, примивши знању изјаву владе о реорганизацији команде, одобравајући њену одлуку да се опште војне не рата и економска организација земље концентрише под ужу дирекцију има поверење у влади да се постигне пун споразум са Савезницима, пошто жртве и напоре заједничке сматра неопходним за постизање дефинитивне победе удвојеном енергијом, прелази на дневни ред. «Први део до речи економска организација гласан је дизањем руку, други део је са 344 против 160 гласова изгласан.

Француска штампа сматра једнодушно, да је влада сада јача него што је икада била, да дела са свом потребном енергијом.

«Иманате» пише: «Парламент је имао опоре речи за оне, који се могу назвати «заменцима» и чије упорно ћутање на јавној седници није изгледало да открива праву забрану за неке одговорности. То чини, да, ако влада буде умела бити снажна, наћи ће и у мањини потребне елементе за продужење својих напора.» (Радио).

бил је предмет ласкана и нарочитих тежњи од стране великог коруптора Вилема П. Уврета, дакле, коју је нанео Осман Низами паши била је необјашњива. Да ли је он хтео збиља да вређа? Не би смо могли тврдити — а констатовали смо да је он импулзивне природе.

У Берлину се често говорило да када је требало да се удали од царнице, ради ревизије војске или да путује у неку страну државу она му је говорила: — Претходно промислите шта ћете рећи.

У овој прилици, вероватно је да се кајзер добро промислио пре него што је узречио турског посланика. Он је може бити стајао пред дилемом: или да сачува као савезницу државу коју су балканске државе тукле или да се приближи бугарском краљу

кога су победе над Турцима уздигле.

До тада су се ова два владара јако мрзели. Вилем је презирао принца који је владао Бугарском. Сматрао га је за мекушца. Исмеђавао је његове навике, обичаје, изражавао се на његов рачун, као кад би говорио о неком авантуристи који није достојан поштовања. Фердинанд пак са своје стране изражавао се са мање горчине о том шампиону милитаризма који је увек готов да ласка и да се грубо понаша, а који је кварећи поводом свачега мир у свету, сањао да створи од Европе једну касарну одакле би диктирао и натурао законе потчињавања и ропства.

Али после заузећа Једрена цар је променио мишљење и није се колебао да се приближи Софији да види да ли би нашао згодан

терен за извршење свога предузећа о германизацији.

Познато је да је 1915. године тај покушај имао врло добре резултате и све су се две личности приближиле и везале савезом.

Али је Вилем тражећи пријатељство краља Бугарске, у том времену, учинио му је мало и нажао. То је било октобра месеца 1913. године када је Фердинанд, тучен од Срба, Румуна и Грка и када су Турци поново заузели Једрене које је лондонски мир доделио Бугарској, преклињао европске силе за интервенцију да се поштује потписан уговор. Али је кајзер, у чијим је очима Фердинанд био немоћан и побеђен, био мишљена да не би било право отерати Турке из своје сопствене земље коју су са оружјем у руци повратили.

САОПШТЕЊА

— У »Обавештајном одељењу« Владичинх Комесара у Солуну, имају писма из Србије, ова лица: Алекса Поповић полиц. писар из Шапца.

Јеша Станковић полиц. писар. Нек дођу да писма прима или да јаве адресе да им се пошаљу.

— Светомир Бркић, пошта бр. 333, тражи браћу Павла и Светозара из села Дића. Моли свакога да му јави ако о њима што зна.

— Поручник Радоје М. Деспотовић пошта бр. 48 јавља капетану Ради Поповићу да је све његове рачуне оправдао и да се налазе сада код њега ка неважећим, диференције нема.

— Рајко Милосављевић, болесник Sidi-Fathallah, Hôpital temporaire No. 6 моли брата

артиљ. поручн. Дмитрија Гавриловића, да му пошаље новца.

— Тоша Кретић, поштар из Београда, моли се да се јави Свети Милошевићу.

— Милорад М. Јаковљевић, моли свога брата Вићентија да му јави своју тачну адресу, јер су му новац, који му је послао, вратили.

— Милан Димитријевић, намесник из Велеса, да се јави Владичинх Комесарима.

— Радојица Петровић, мостовтрев, пошта бр. 111, пита је ли жив и где се налази његов брат Михаило Петровић, пуковник.

— Редов Бранислав Ђукић да се јави својем брату Богдану пошта бр. 48.

— Војни Тодоровић, пошта XVI, моли свакога да му јави ако што зна о његовом сину, редову Данилу — Дачи, који је као рањен дошао до Дебра.

ВЕЗУВИО
ВИНО ИЗ ВИНОГРАДА
са **ВЕЗУВСКЕ ЛАВЕ**
— КЉУЧА КРВ КО ЛАВА —
ЦРНО И БЕЛО

у булевару и на крчму, у ма-
газину Ираќајева улица бр. 7—
секцији.

Дрегерија Гуслар

Стовариште
варањеног дувана, цигара
и цигарета

J. БАСТОС

Чист Хава Екстра Фина
Ставља на знање својој по-
штованој војној клијентели да
је француска чувена кућа J. Ба-
стос отворила стовариште ци-
гара и цигарета у белем паре-
гелу, места Хавања, нарочито
за господу официре, као и у
плавим и ружичастим пакетици.
Стовариште се налази у ули-
ци Победе (Ника) Бр. 39.
Продаја искључиво само из
војнеке савезничких држави.
Продаја на велико и на ситно.
5—30

Атинска Банка

Част известна дубавку, о-
фицире и војнике, као и српске
забеглице да је отворила једну
филијалу
у јану улици која чини угао са
„Тргом Народном Банком“, а
према улици Венизелос.
По споразуму са Министар-
ства Финансија Краљ. Србије,
ова филијала узела је на себе
поштом новца изговом поро-
дицама у Француској, Алжиру,
Тунису, Русији, Корзици и сва-
ма француским колонијама, у
Швајцарској, свима Савезничким
и неутралним земљама, као и у
главним варошима Србије.
Филијала је узела на себе и
неке банке операције:
Куповину и продају стране
монете, емисију кредитних па-
писа, папире за исплату у свима
варошима Грчке, Европе и пре-
томорских земаља; берзанске ва-
лоте и исплате купона итд.
Сва тога, по налогу „Српског
Црвеног Крста“ примила је на
себе депоновање новчаних пред-
лога који су му намењени.

D-R АЛЕКСАНДРИДЕС
специјалисти за унутарње
бележнице. — Управник болни-
це за заразне болести

Примљено сваког дана од 11—12
пре и са 5—6 по подне у фран-
цуској апотеци ул. Франк бр. 35
— у зграда француске болнице
— а од 2—4 по подне у своје
таму улица престола, наслед-
ника „Борба“ бр. 35 — у поредно
и са булеваром краља Констан-
тина
Поткожно убрађавање Нео-
латинских као и новог фран-
цуског препарата „Galy“ про-
дају официјали. 25—

Д-р АЛБЕРТ ГАТЕЊО
ЗУБНИ ХИРУРГ
Дипломираог од Медицинског
Факултета и Школе за зубно
лекарство у Паризу.
Савремено лечи уста и врши
све модерне зубне радове за
3—4 дана.
18-то поштом поштом
24 ул. Венизелос, 147 ул. Ег-
ипатска, 63—

ЧЕЗЕ
На продају једне чезе
са два точка, четири се-
дишта, кошом, једним
коњем старим 6 година.
1—10

Нова Књижара

МЕШУЛАМ и МАТАРАСО

43 улица Велики Александар 43 — Солун.
Велико стовариште свју канцеларијске потреба. Про-
дајаapiro и детаљ.
Препоручује се свима напредствима и канцеларијама
Цене најумереније. 45—42

Најбоље и најкусније су

Улица Франк 31 45—2 Солун.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА
„НЕСТОС“
НАЈВЕЋА НА ОРИЕНТУ — 500 РАДНИКА
Специјалитети:
Нестос Кики Дев. 1.—
Грубен 0.80
Јани 0.65
Афрос 0.50

ХАРТИЈА ЗА ПИСАЊЕ за трговне администра-
цију, адвокате, нотаре — шпартана и
нешпартана. оверти, уија ућа хартија;
ХАРТИЈА ШТАМПАРСКА за штампање књига и
новина, бела и у боји разне квалитете.
ХАРТИЈА ЗА ПАКОВАЊЕ свих квалитета, величи-
не и боје, вапакана и тежа паковања.

УЛИЦА ЛЕОНТИС СОФУ БР. 9

БРАЌА КОТО

СПРОБУ ОТОМАНСКЕ БАНКЕ

КАРТОН ОБИЧАН И ФИНИ за прављење кутија
и за повез књига и протокола.
КАРТОН БРИСТОЛ бело и у боји за штампање по-
сетница у вавредно лепим муштрама.
МАШИНЕ ШТАМПАРСКЕ и КЊИГОВЕЗАЧКЕ,
СЛОВА, БОЈЕ новинарске и акцидент.
ЦЕНЕ ИСПОД СВАКЕ КОНКУРЕНЦИЈЕ
2—60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ ИХ

најбоље цигарете

„ВЕНИЗЕЛОС“
од 0.50, 0.75 лепта и 1 драхме
Продају св свуда
Главна продаја у филијалу „Атлас“ нисок „Бела Кула“
ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30
114—

Најстарија и највећа радња у Солуну
наве помодне робе
МЕРКАДО ЈЕСИА
улица Венизелос бр. 31.

Приспеле су огромне количине МЕКИНТОША за господу
и даме, за г. г. немачке и коњичке официре
„IMPERMEABLE“ енглески КВАЛИТЕТ ЕКСТРА
По цени које искључују сваку конкуренцију.
Велики избор женских палета-а од плиша, штофа и т. д.
најелегантнији крој по последњој париској моли.
Ове недеље приспели штофови за костиме, велике шерене
од шевиота, габардина и т. д.
ЦЕНЕ СУ СТРОГО УТВРЂЕНЕ. 31—

СИНОВИ Г. А. БРЕРА И К° ДД.
СОЛУН
НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:
Пошмантерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипана, пантлени-
платна, мушета, Париских артикала, женске
конфекције, гвожђарије и т. д.
ЦЕНА УТВРЂЕНА —
Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Српско Трговачко Друштво А. Д.
из Београда.
СОЛУН —
Улица Победе бр. 11, на коју да блоккона „Пате“ (третњек).
Обавља свим банкарске, трговачке и транспортне послове
Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Србију,
Швајцарску и све Савезничке државе.
„Са положаја“ може новац да изађе упућује поштомски-
упутницама у свима монетама.
Уз сваку пошлицку треба нам јавити тачну адресу коме
има новац да се упути.
Прима новац на штедњу и чување.
Обавештења бесплатно. 47— УПРАВА.

ГОСПОДО! Препоручујемо Вам да и даље пушите саме
цигарете из прве и највеће фабрике цигарета
САЛОНИКА
КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН
Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.
Награђена првом највећом наградом на изложби
у Филадельфији.
НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНИЦИМА
Нарочито „Мародато“ и ДУВАН ЗА ЛУДКЕ. 47—90

Један од најудобнијих и најизумљивијих варијета-а
у Солуну јесте
„ГЕТЕ“
која се налази на кеју, у близини „Беле Куле“
Преграм је врло одабран са много занимљивих та-
чана. Сава је пространа и одлично осветљена.
Пања су од најбољих француских и енглеских ма-
рана. Оркестар одличан.
После варијета кабаре
зато сви у „ГЕТЕ“

ВЕЛИКОЈ МЕЊАЧКО-БАНКАРСКОЈ РАДЊИ
ВАРУХА САЛТВЕЛА и С. СКАЛЕ
Преко пута Тиринга — СОЛУН — ул. Венизелос 8.
Поверљајте ваше мењачке и банкарске послове, јер се
одликује својом солидном и култантом радњом.
Врши све банкарске послове увек тачно и по дневном
курсу. 69—